

«LIKEVERD»

Arbeid blant LHBT i 2015

Gjennomført med økonomisk støtte fra Bufdir

SELVHJELP for innvandrere og flyktninger

Oslo:
C. J. Hambros plass 7
Pb 6856 St. Olavsplass
0130 Oslo
Tlf.: 22 03 48 30
Fax: 22 11 05 13
seif@seif.no

Kristiansand:
Skippergt. 2
4610 Kristiansand
Tlf.: 38 07 11 77
Fax: 38 02 89 77
kristiansand@seif.no

Ålesund:
Tollbugt. 6
6002 Ålesund
Tlf.: 70 11 55 30
Fax: 70 12 26 23
alesund@seif.no

Trondheim:
Kongensgt. 60
7012 Trondheim
Tlf.: 73 51 71 84
Fax: 73 52 42 08
trondheim@seif.no

Bergen:
Strandgata 6
5013 Bergen
Tlf.: 55 56 09 00
bergen@seif.no

Stavanger:
Øvre Holmegate 23
4006 Stavanger
Tlf.: 51 89 09 90
stavanger@seif.no

Innholdsfortegnelse

- **Bakgrunn – SEIFs erfaringer i arbeidet med LHBT**
- **Tiltaket «Likeverd»**
 - Målgrupper
 - Metodikk
 - Målsettinger
 - Økonomiske rammer
- **Tallmateriale fra tiltaket «Likeverd»**
- **Kommentarer til statistikkene**
 - Menneskene bak tallene
 - Et kunnskapskrevende arbeid
 - Et resurskrevende arbeid
 - Utlendingsmyndighetene
 - Et liv i Norge uten ID
 - Kunnskapsoverføring og erfaringsutveksling
 - Undersøkelsestur til Uganda
- **Arbeidet blant LHBT - problemstillinger**
- **Tiltaket «Likeverd» – det videre arbeidet**
 - Spesielle utfordringer
 - Videre økonomiske rammer
- **Sist men ikke minst**

Bakgrunn - SEIFs erfaringer i arbeidet med LHBT

Opp gjennom årene, har SEIF stadig mottatt henvendelser fra LHBT, som ikke nødvendigvis søkte bistand knyttet til deres seksuelle legning, men som hadde behov for info, råd og praktisk hjelp til problemløsning på en rekke områder. Det kunne dreie seg om personer som kom til Norge for å inngå partnerskap med herboende og som hadde behov for info om det norske samfunnet. Det kunne også dreie seg om personer bosatt i Norge, med behov for å finne bolig, skrive søknader, finne skoleplass, fylle ut selvangivelser, m.m. Antall henvendelser var forholdsvis lave og problemområdene inngikk i vårt generelle arbeid, og vi registrerte derfor ikke disse henvendelsene spesielt som egen gruppe.

I 2007 begynte vi å få henvendelser fra LHBT for bistand til å løse problemer direkte knyttet til deres legning. På den ene siden, ble SEIF oppsøkt av ungdom, oppvokst i Norge, som i tenårene fikk problemer med sin familie da denne fikk mistanke om datterens eller sønnens legning. På den andre siden, fikk vi henvendelser fra personer som søkte asyl i Norge, fra land med lovgiving mot homofili eller hvor LHBT blir sterkt stigmatisert og utsatt for vold. Vi ble konfrontert med for oss nye problemstillinger som krevde utvidet kunnskap med hensyn til holdninger og tradisjoner i de forskjellige miljøene og lovgivning og praksis i en rekke land rundt om i verden, for å nevne noen av utfordringene.

Arbeidet blant LHBT har vist seg å være svært krevende, både når det gjelder tid og spisskompetanse.

I 2008 bevilget BLD for første gang midler til tiltaket «Likeverd», og vi kunne da begynne et mer systematisk arbeid med LHBT. Tilbudet har etter hvert blitt kjent i miljøet, gjennom «jungeltelegrafene», og ved henvisninger fra LHBT-organisasjoner. Henvendelsene fra LHBT har økt fra år til år, og fra 2008 til 2015 har vi opplevd følgende pågang:

2008: 25 personer gjennom 178 henvendelser/samtaler
2009: 33 personer gjennom 309 henvendelser/samtaler
2010: 50 personer gjennom 232 henvendelser/samtaler
2011: 62 personer gjennom 479 henvendelser/samtaler
2012: 53 personer gjennom 391 henvendelser/samtaler
2013: 70 personer gjennom 534 henvendelser/samtaler
2014: 76 personer gjennom 541 henvendelser/samtaler
2015: 84 personer gjennom 587 henvendelser/samtaler

Tiltaket «Likeverd»

Tiltaket er primært rettet mot **4 grupper**:

1. Asylsøkere fra land hvor annet enn heteroseksuell legning er forbudt ved lov eller hvor den det gjelder risikerer forfølgelse/ umenneskelig behandling og hvor staten eller private er forfølgerne.
2. Utenlandske borgere som kommer til Norge for å inngå ekteskap med herboende
3. Ungdom, barn av 1. generasjons innvandrere/flyktninger og andre LHBT med innvandrerbakgrunn bosatt i Norge. Dette er en gruppe som ofte blir utsatt for trakassering, vold, og tvang fra familie og/eller sitt etniske miljø.
4. Oppfølging av LHBT-ungdom på flukt fra tvangsekteskap og videre bistand til forhenværende asylsøkere med videre bistand på en rekke områder.

Metodikk

Når det gjelder asylsøkere, bistår vi med utfyllende informasjon og dokumentasjon som vedlegg til asylsøknaden (den enkeltes situasjon, landskunnskap, m.m.). Vi bistår med begjæring om utsatt iverksettelse etter avslag og klage til UDI/UNE, og arbeider for at den det gjelder får møte i UNE og legge fram sin sak. Dersom vedkommende ønsker det følger SEIF med i nemdmøte som fullmektig, hvilket i praksis betyr at vi deltar i en rekke møter i utlendingsnemda. Vi opplever gjennomslag i en stor andel av sakene. I 2015 har vi også, i samarbeid med advokat, arbeidet med saker som føres for rettsystemet.

Vi gir informasjon, råd og praktisk bistand til de utenlandske borgerne som inngår giftemål/samboerskap med herboende. Det har vist seg å være behov for denne bistanden, for at den nyankommede ikke skal være fullstendig avhengig av sin partner for å finne fram i det norske samfunnet.

Når det gjelder de unge, oppvokst i Norge, og i konflikt med sin familie, tar vi oss god tid til å lytte til de unge, sette oss skikkelig inn i situasjonen, yte praktisk hjelp i krise-krisesituasjoner og følger dem opp etter et eventuelt brudd med familien, så lenge de har behov eller ønsker det.

Mange forhenværende asylsøkere, som ved SEIFs hjelp har fått opphold, henvender seg om forskjellige problemstillinger, slik som bosetting, arbeid, etc. SEIF har blitt en trygg arena for LHBT med innvandrerbakgrunn, hvor de kan henvende seg med de de måtte av av spørsmål.

Målsettinger

Som navnet på tiltaket tilsier, arbeider vi for **likeverd** og **like rettigheter** for disse gruppene, både i storsamfunnet og innad i de forskjellige innvandrer- og flyktningmiljøene. I tillegg arbeider vi for at de som har måttet flykte fra straffeforfølgelse og hets fra samfunnet i hjemlandet, skal få et fristed i Norge.

Økonomiske rammer

I 2015 bevilget Bufdir kr. 275.000,- til videreføring av arbeidet i tiltaket «Likeverd».

Tallmateriale fra tiltaket «Likeverd» i 2015

Totalt antall henvendelser:	587
Fra antall personer:	84
Med bakgrunn fra antall land:	28

I tillegg kommer flere møter med andre frivillige organisasjoner, politikere og innledninger på møter/seminarer, følge med som fullmektig i nemndmøter i UNE, bistand i forbindelse med rettsaker samt kontakt med journalister i forbindelse med oppslag i media.

Derav var:

Menn:	63
Kvinner:	21

Status:

Ungdom (Æresrel. vold/tvangsekteskap):	24
Asylsøkerbakgrunn:	41
Andre (Råd, info, inngåelse av ekteskap):	19

Bakgrunn fra følgende land:

Afghanistan	Marokko
Burundi	Mauritania
Colombia	Namibia
Etiopia	Nigeria
Gambia	Norge
Georgia	Palestina
Ghana	Russland
Honduras	Spania
India	Somalia
Irak	Statsløs
Iran	Storbritannia
Jemen	Syria
Kina	Uganda
Libanon	Vietnam

Kommentarer til statistikkene

Menneskene bak tallene

Som statistikkene viser, henvendte **63** menn og **21** kvinner LHBT seg til SEIF i 2015. Vi har stilt oss spørsmål om hvorfor flesteparten var menn, og resonert at kvinner lettere kan skjule sin legning dersom de ønsker det overfor familie og miljøet de tilhører. En annen forklaring kunne være at homofil legning blant kvinner ikke blir sett på som så alvorlig – nesten som noe pikant som går over av seg selv når kvinnen blir gift og barna er på vei. Likevel ser vi en stor økning i antall henvendelser fra LHBT kvinner, fra **11** i 2013 til **21** i 2015.

I 2015 opplevde vi en fortsatt økning i antall personer LHBT som henvendte seg for bistand, sammenlignet med årene før. Ser vi på arbeidet blant LHBT i hele perioden 2008-2015 har antall personer LHBT som henvender seg til SEIF for bistand økt med fra **25** til **84**, en økning på hele **236%**.

Storparten (**41**) av de som henvendte, gjorde det i forbindelse med sin asylsak, mens **24** var ungdom med store problemer med sin familie eller miljø på grunn av sin legning. **19** kom til SEIF for informasjon, råd og bistand i forbindelse med inngåelse av ekteskap/samboerskap med herboende, skilsmisse og andre problemstillinger. Vi opplevde også at de hjelpesøkende kom fra et økende antall forskjellige land. Her ser vi også en økning fra tidligere asylsøkere som har fått opphold, og som deretter henvender seg med andre problemstillinger.

Et kunnskapskrevende arbeid

Som tallmaterialet viser, kom henvendelsene fra mennesker med bakgrunn fra **28** land rundt om i verden. For å bistå dem på best mulig måte, kreves det betydelig kunnskap, både om lover med hensyn til LHBT og praktisering av disse i en lang rekke land, i tillegg til tradisjoner og holdninger i samfunnet. Dette har vi måttet opparbeide på SEIF gjennom innhenting av data, rapporter og lange samtaler med mennesker fra de berørte landene.

Mange asylsøkere som henvendte seg hadde fått avslag på sin søknad, enten fordi utlendingsmyndighetene ikke la til grunn at søkeren var LHBT, de mente at vedkommende ville være så diskret med sin legning ved retur hjemlandet at det ikke ville bli oppdaget, eller de mente at forholdene for LHBT i hjemlandet ikke var ille nok til å utgjøre forfølgelse i utlendingslovens forstand.

Det har pågått et arbeid hos utlendingsmyndighetene for å øke kompetansen vedrørende asylsøkende LHBT, men her gjenstår fortsatt mye. Det har blitt langt større fokus på legning som identitet enn tidligere, og vi ser at mange nyankomne, ofte unge asylsøkere fra land hvor homofili er tabu og straffbart, ofte sliter med å reflektere godt nok rundt sin legning i asylintervjuet til å bli trodd. Utlendingsmyndighetene evner ofte ikke å kombinere kunnskap om LHBT med elementær kulturkunnskap. I mange asylsaker står det følgelig om å forklare utlendingsmyndighetene hvorfor for eksempel ugandere og iranere på 19-20 år ikke har vestlig språk og begrepsapparat rundt legning. For mange er asylintervjuet hos UDI første gang vedkommende skal snakke åpent om sin legning. Vi opplevde høsten 2015 en stor økning i avslag fra UNE begrunnet i at vedkommende ikke «reflekterte godt nok» rundt legningen sin i asylintervjuet.

I andre saker var informasjonen om den seksuelle legningen kommet etter avholdt asylintervju, i noen tilfeller også i lang tid etter endelig avslag. Vår kunnskap ble sentral når

vi bisto med å skrive tillegg til klage i asylsaker, skrev omgjøringsbegjæringer og deltok som fullmektig i nemndmøter med personlig fremmøte. Etter høyesteretts dom i mars 2012, ble det fastslått at LHBT ikke kan henvises til å leve i skapet i hjemlandet. Argumentasjonen fra utlendingsmyndighetene har deretter blitt at stadig flere land er trygge for LHBT som lever åpent, samt at stadig fler ikke har sannsynliggjort legningen sin. Vi tør påstå det har blitt langt vanskeligere å bevise legning for utlendingsmyndighetene de siste årene.

Kunnskap om de enkelte miljøenes holdninger til homofili og tradisjoner er også nødvendig for å hjelpe de unge, barn av 1. generasjon innvandrere/flyktninger, i krisesituasjoner. Deres familier forholder seg til sønnene eller døtrenes legning som tap av ansikt og ære, og reagerer ofte med vold, trusler og planlagte tvangsekteskap for å bevare familiens ære. Vårt arbeid er da, i samarbeid med den unge, å finne trygt bosted og hjelpe med alt det praktiske. Vår kunnskap blir da avgjørende for å kunne legge fram saken for de offentlige etater som må inn i bildet med bistand, og for å iverksette de nødvendige sikkerhetstiltakene. I 2015 bistod vi også flere av de unge utsatt for hatkriminalitet fra de forskjellige innvandrere- og flyktningemiljøene.

Et resurskrevende arbeid

Statistikkene viser henvendelsene kom fra **84**, som vi hadde møte med eller telefonisk kontakt med hele **587** ganger. Dette viser at hver enkelt av de hjelpesøkende kom med kompliserte problemstillinger som krevde både kunnskap og tid for å bistå med på en skikkelig måte. Dette er hovedgrunnen til at vi søker Bufdir om ekstra resurser også videre framover, da vi allerede har erfart hvor krevende arbeidet med problemløsning i enkeltsaker kan være når det gjelder LHBT.

I følge tall fra utlendingsmyndighetene har antall asylsøkende LHBT, som oppgir legning som asylgrunn, steget de siste årene. UDI har opplyst at de i 2015 fattet vedtak i 68 saker hvor legning var anført som asylgrunn. Av disse fikk 45 avslag fra UDI og 21 innvilget opphold. Tallene er svinnende lave tatt i betraktning at UDI fattet vedtak i 11.884 asylsaker i 2015. Knappe 0,6 % av asylsøkerne anførte altså legning som asylgrunn i 2015. Det er etter vårt syn åpenbart at det fortsatt er mange asylsøkende LHBT som ikke tør fortelle om legningen sin. SEIFs arbeid er viktig på dette området da vi i mange saker bistår asylsøkere med å fortelle om den egentlige grunnen for flukten, nemlig vedkommendes legning.

SEIF har en særlig spisskompetanse på området og vi representerer en betydelig andel av asylsøkende LHBT rundt om i Norge. Med våre 6 kontorer rundt om i landet, og tilknyttet medarbeider også i Tromsø fra februar 2016, er SEIF reelt landsdekkende. Vi blir oppsøkt av LHBT fra alle deler av landet. Med et så lite antall asylsøkende LHBT vil det være umulig å opparbeide kunnskap og erfaring på området i organisasjoner og offentlige instanser rundt om i landet. SEIF fungerer her som en sentral kunnskapsbank med rekkevidde på landsbasis. Vi ser også at LHBTs egne organisasjoner, slik som LLH, Skeiv verden og Skeiv Ungdom, henviser til SEIF. I 2015 var vi nødt til å utvide antall dagsverk i «Likeverd» for å kunne møte den økte pågangen av komplekse og arbeidskrevende saker.

Høyesterett og utlendingsmyndighetene:

I mars 2012 avsa høyesterett dom angående en kurdisk irakisk LHBT som hadde fått endelig avslag i UNE. Høyesterett kom til den slutningen at LHBT ikke kan pålegges å skjule sin legning ved retur, med mindre det ble gjort av egen fri vilje, og ikke av frykt for grove represalier. Etter dommen har vi sett at UNE har endret argumentasjon i avslagene. På den ene siden, har utlendingsmyndighetene hevet beviskravet på seksuell legning, noe som for den

enkelte kan være svært vanskelig å bevise, slik at flere ikke blir trodd om legningen sin. På den andre siden, kommer de stadig oftere til at LHBT av eget ønske kommer til å leve så diskret som LHBT i hjemlandet at de ikke vil bli oppdaget. Det viser seg her at utlendingsmyndighetene er svært tilpasningsdyktige når det gjelder domsavsigelser i det norske rettsapparatet.

Et liv i Norge uten ID:

Etter innvilgelse av oppholdstillatelse i Norge, enten som flyktning eller på annet grunnlag, møter stadig flere LHBT problemer når både UDI og UNE avslår å utstede reisebevis/utlendingspass. Dette begrunnes med tvil om identiteten til vedkommende, eller så argumenteres det med at vedkommende kan dra tilbake til opprinnelseslandet for å få utstedt pass. For LHBT som har flyktet fra opprinnelseslandet på grunn av legning, er det av åpenbare årsaker uaktuelt å dra tilbake for å få utstedt pass.

Denne problemstillingen berører ikke bare LHBT, men stadig flere mennesker med innvilget oppholdstillatelse i Norge, som må leve videre uten ID-papirer.

Her er noen eksempler på ting man da er forhindret fra. Listen er ikke uttømmende:

- Åpne bankkonto (nødvendig for å motta lønn, betale regninger, etc).
- Ta førerkort
- Studere ved høyskole eller universitet (her kreves legitimasjon for innskrivning)
- Motta støtte fra Lånekasse (krever bankkonto i eget navn i norsk bank)
- Jobbe i pleie- og omsorgsykker (krav om ID-papirer)
- Jobbe i en rekke yrker hvor det er krav om ID, slik som bygg- og anlegg, renhold, sjåfør, pleie og omsorgsykker, etc.
- Reise utenlands

I tillegg til å ta dette opp politisk, arrangerer SEIF nå gruppesøksmål for å kreve at det utstedes et gyldig ID-dokument, i tråd med flyktningekonvensjonen som igjen bygger på den stolte norske arven etter Nansen og nansenpasset. Vi vant høsten 2015 saken i Oslo Tingrett, men staten har anket dommen. Dette problemet omfatter også LHBT-personer.

Kunnskapsoverføring og erfaringsutveksling

SEIFs arbeid blant LHBT har på forholdsvis kort tid blitt anerkjent i forskjellige fagmiljøer både i Norge og Europa. Vi har samarbeidet med andre organisasjoner i en rekke enkeltsaker og har blant annet holdt innlendinger på Skeiv Ungdoms sommerleir og årsmøte i 2015. Vi reiste høsten 2015 til Uganda, hvor vi hadde møter med flere organisasjoner som arbeider med LHBT i Uganda.

I 2015 mottok vi flere henvendelser fra studenter ved høyskoler og universiteter for informasjon om vårt arbeid med LHBT i forbindelse med eksamensoppgaver.

Som foregående år, samarbeidet SEIF i 2015 nært med LHBTs interesseorganisasjoner. Vi vil her spesielt nevne vårt nære samarbeid med «Skeiv Verden» på landsbasis. SEIF deltok også på rundebordskonferanse om utarbeidelse av ny nasjonal handlingsplan for LHBT høsten 2015.

SEIF har fortsatt, i samarbeid med «Skeiv Verden», fokus på livssituasjonen for LHBT på asylmottak rundt om i landet. Asylsøkende LHBT vi snakker med rapporterer om store problemer på de forskjellige asylmottakene.

Vi har også bistått med klager til likestilling og diskrimineringsombudet etter at «Lov om forbud mot diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk» trådte i kraft 1. januar 2014. Dette arbeidet fortsetter i 2016.

Det er sjelden de det gjelder ønsker å stå fram i media, eller kan gjøre det uten fare for egen sikkerhet. Til tross for dette uttalte SEIF seg om flere saker vedrørende LHBT i media gjennom 2015, hvor vi søker å sette fokus på de prinsipielle problemstillingene enkeltsakene vi jobber med representerer.

Undersøkelsestur til Uganda

De siste årene har vi opplevd økt pågang fra ugandiske borgere som har søkt asyl i Norge på grunn av legning. Uganda har en svært streng lovgivning mot LHBT, og forholdene er så ille at utlendingsmyndighetene innvilger ugandere asyl så sant utlendingsmyndighetene legger til grunn at vedkommende faktisk er LHBT. Utlendingsmyndighetene har likevel i flere saker lagt til grunn at det ikke har medført risiko å bli eksponert som homofil i såvel ugandisk som norsk presse.

I desember 2015 reiste to medarbeidere fra SEIF til Kampala, hvor vi blant annet møtte ugandiske organisasjoner som jobber på feltet. Vi vil i løpet av 2016 arbeide videre med de kontaktene og den kunnskapen vi tilegnet oss i Uganda.

Arbeidet blant LHBT – problemstillinger

Vi vil her liste opp noen av de problemstillingene LHBT kom til SEIF for bistand til i 2013:

- Den unge kom for hjelp i en krise- krisesituasjon. Han/hun måtte umiddelbart flykte fra familiens tvang, vold og drapstrusler.
- Den unge ringte eller kom for en samtale, for å få informasjon om hvilken hjelp de kunne få dersom de hadde behov for det i framtiden.
- Den unge kom for bistand til å flytte til ny landsdel før familien/miljøet fikk vite om den seksuelle legningen. Dette for ikke å bringe skam over familien.
- Den unge var redd for forestående forlovelse eller ekteskapsinngåelse under planlagt ferieopphold, og trengte hjelp til å unngå dette.
- «Komme ut av skapet»-samtaler.
- LHBT som var blitt angrepet av «moralpolitiet» i de enkelte miljøer, med behov for hjelp til politianmeldelse, helsetjeneste, flytting, m.m.
- LHBT med behov for bistand etter avslag på asylsøknad hvor søker tidligere ikke har oppgitt sin seksuelle legning.
- Utarbeidelse av tillegg til klager i asylsaker med LHBT-anførsler.
- Omgjøringsbegjæringer etter endelig avslag hvor vi også bistår i et eventuelt nemndmøte med personlig frammøte.
- Bistand for å inngå ekteskap i Norge.
- Bistand i forbindelse med søknad om familiegjenforening med herboende ektefelle av samme kjønn.
- Samtaler og bistand i forbindelse med samlivsproblemer/skilsmisser.
- Bistand i søknad om reisebevis/utlendingspass.
- Bistand til å kontakte opprinnelseslandets myndigheter for utstedelse av ID-papirer.
- Bistand til bytte av asylmottak av sikkerhetsmessige grunner.
- Bistand i søknadsprosesser med NAV, helsetjeneste, boligkontor, etc.
- Bistand i arbeidstvister.
- Bringe saker inn for retten i samarbeid med advokat.

Tiltaket Likeverd – det videre arbeidet

Vi vil fortsette å arbeide for **likeverd** og **like rettigheter** for LHBT, både i storsamfunnet og innad i de forskjellige miljøene. I tillegg vil vi arbeide for at de som måtte flykte fra straffeforfølgelse og hets i hjemlandet, skal få et fristed i Norge.

Når det gjelder ungdom, barn av 1. generasjon innvandrere/flyktninger, vil SEIF fortsette å være det stedet hvor de kan henvende seg i tillit for råd og info eller for praktisk bistand i krisesituasjoner. Vi vil i tillegg, dersom brudd med familien er nødvendig, følge opp disse ungdommene så lenge de har behov og ønske om det. Dette arbeidet vil utføres på landsbasis.

Vi har fortsatt en stor utfordring når det gjelder asylsøkere med LHBT anførsler, både i enkeltsaker og på et prinsipielt nivå. Vi vil derfor fortsette med å bistå den enkelte med utfyllende dokumentasjon og landinfo når det gjelder klage eller omgjøringsbegjæring. Vi vil også bruke resurser på å delta som fullmektig i nemndmøter med personlig frammøte, og samarbeide med advokat om saker for retten.

Vi vil fortsette arbeidet med bistand i søknader om reisedokument/utlendingspass for de med lovlig opphold. SEIF vil i 2016 fortsette å fokusere på problemstillingen overfor både nasjonale og internasjonale organer.

Vi vil fortsette å bistå med informasjon, råd og henvisning til rette instans til en hver LHBT som henvender seg til et av våre kontorer rundt om i landet.

SEIF vil fortsette samarbeidet med fagmiljøer både i Norge og internasjonalt.

Vi vil samtidig fortsette samarbeidet med andre frivillige organisasjoner i Norge og med erfaringsoverføring både ovenfor myndigheter og samfunnet for øvrig. Dette vil gjøres blant annet i møter, med foredragsvirksomhet, gjennom utarbeidelse av dokumenter i forbindelse med problemstillingen og gjennom kontakt med media.

Spesielle utfordringer

SEIF erfarer fortsatt at «moralpolitiet» i de forskjellige miljøene er svært aktive når det gjelder LHBT. LHBT blir angrepet på gata, både verbalt, men også utsatt for grov vold. Selv om de får bistand til å flytte til ny landsdel, opplever vi at informasjonen blir formidlet til det nye miljøet på svært kort tid og angrepene fortsetter.

Dette er en problemstilling som krever innsats både fra de frivillige organisasjonene og ikke minst myndighetene.

Homofile gutter forteller oss om svært grov vold som de er blitt utsatt for i familien, spesielt fra far. Det virker som om far, hvis han får mistanke om tenårings sønnens seksuelle legning, juler opp gutten for å «lage ordentlig mannfolk» av han.

Her kreves en innsats fra det offentlige (skole, helsetjeneste, politi, barnevern) for å ta vold mot spesielt gutter alvorlig. Her kreves også et arbeid for holdningsendringer innad i miljøene.

LHBT henvender seg til SEIF angående svært vanskelige forhold på asylmottak. Grunnet tettbodddhet og mangel på privatliv er det vanskelig både for menn og kvinner å skjule sin legning og de blir hetset av andre beboere. Ledelsen av mottakene mangler ofte kunnskap og erfaring for å verne om de utsatte. Dessuten kommer størsteparten av asylsøkerne i Norge fra land hvor LHBT er tabubelagt og ofte straffbart. Derfor opplever mange asylsøkende LHBT store problemer med andre beboere på mottak, og vold og trusler er ikke uvanlig.

Her kreves i første omgang en innsats med erfaringsoverføring til ledelsen av asylmottakene – et arbeid SEIF vil kunne utføre med de nødvendige resurser. Videre trengs det fokus på dette på et politisk plan. Ut i fra de tilbakemeldingene vi får, virker desentraliserte mottak i sentrale strøk å være den beste løsningen.

Vi ser også behovet for fortsatt erfaringsoverføring til utlendingsmyndighetene, både for at de skal kunne detektere problemstillingen LHBT ved søknad om asyl, og for å utdype kunnskapen om denne gruppens livssituasjon i de forskjellige samfunn rundt om i verden. Her vil SEIF kunne spille en nøkkelrolle da vi besitter kunnskap både om LHBT, om utlendingsrett generelt og ikke minst kulturkunnskap. Vi ser svært uheldige utslag i enkeltsaker når utlendingsmyndighetene har fått fokus på LHBT ut fra norsk kontekst, men ikke evner å sette dette i sammenheng med elementær kulturkunnskap om områdene den enkelte asylsøker kommer fra. Slik blir mange ikke trodd på sin legning, og blir i ytterste konsekvens returnert til land Norge offisielt ikke sender homofile tilbake til, slik som Uganda.

I 2015 så vi en brutalisering av utsendelser generelt, hvilket dessverre også har rammet asylsøkende LHBT. Til tross for at vi i 2015 opplevde gjennomslag i en stor andel av LHBT asylsakene SEIF jobbet med, opplevde vi også utsendelser av personer som vi, ut i fra møter med den enkelte og dennes kjæreste, ikke hadde grunn til å tvile på var homofile. Utlendingsmyndighetene og politiet ville ikke se på ny informasjon i saken. Her har medarbeidere i SEIF brukt kvelder og helger i forsøk på å stanse utsendelser, hvilket har vært nødvendig da vi har sett stadig flere tilfeller av at asylsøkende LHBT, som ikke blir trodd om sin legning, blir forsøkt sendt ut. Vi tør si at Norge har returnert homofile til Uganda i 2015, noe som offisielt ikke skulle skje. Og dette har skjedd på grunn av manglende vilje fra utlendingsmyndigheten og politiet til faktisk å se på asylsakene og møte den det gjelder. Det har også lyktes oss å stanse slike utsendelser i 2015.

På verdensbasis ser vi at situasjonen for LHBT mange steder blir stadig farligere. I en rekke land kommer fordømmelsene fra politikere, media og religiøse ledere, mens lovgivende forsamlinger fremmer lover for å straffeforfølge LHBT. Med en slik utvikling blir det enda viktigere å fortsette arbeidet for likeverd og like rettigheter for LHBT i Norge, både for herboende og, ikke minst, de som søker trygghet i landet vårt. Dette er ikke et arbeid utlendingsmyndighetene er i stand til å føre alene.

Videre økonomiske rammer

Stadig flere LHBT oppsøker eller blir henvist til SEIF for bistand. Informasjonen har nådd ut om at det er hjelp å få og hvor de kan få denne hjelpen, og vi på SEIF ser det som positivt at denne gruppen henvender seg til oss i tillit. Vi ser også at negative holdninger innad i de forskjellige miljøene som gir utslag i hets og vold mot LHBT. Og i tillegg, gjennom den

stadig økende kontakt med LHBT, får vi innsikt i flere problemstillinger som krever spisskompetanse og resurser. Arbeidet for **likeverd** og **like rettigheter** for LHBT krever en innsats over lengre tid.

For å kunne bistå denne svært utsatte gruppen midt blant oss, forutsettes det at bevilgende myndighet avsetter økonomiske resurser som også nødvendigvis må øke i takt med den økningen av henvendelser for bistand som SEIF har opplevd de siste årene.

I 2009 mottok SEIF kr. 250.000 i støtte til tiltaket «Likeverd». Støtten var i 2015 økt til kr 275.000 etter klagebehandling. I 2016 ble støtten atter redusert, og vi venter nå på at vår klage behandles. I 2015 bistod vi over 2,5 ganger så mange LHBT som i 2009. Til tross for dette er støtten ikke en gang konsumprisjustert. Vi kan kun konstatere at arbeidet med LHBT krever større resurser enn vi mottar for dette arbeidet. Vi ber helt enkelt om bærekraftige rammer for å kunne gi skikkelig bistand til denne særlig sårbare gruppen LHBT som har behov for vår spisskompetanse – kompetanse som ikke finnes andre steder.

Sist men ikke minst

I løpet av 2015 har det skjedd en brutalisering av asylbehandlingen. Vi vil her fortelle to korte historier som viser dette.

I oktober viste det seg at tre asylsøkere SEIF representerte var blitt arrestert samme morgen. Alle tre oppholdt seg lovlig i Norge i påvente av at UNE skulle behandle klagen i asylsaken. Alle bodde på kjent adresse på asylmottak, og ingen av dem hadde gjort noe kriminelt. Likevel blir de arrestert, og det viser seg at UNE først senere på dagen fatter vedtak om avslag på søknad om asyl. Ved en tilfeldighet var en av de tre ikke planlagt uttransportert før to dager senere. Det ga oss tid til å få retten til å stanse uttransporteringen. De to andre ble sendt ut så fort at det ikke var mulig å rekke det. I ettertid har det vist seg at politiet vedtok å arrestere dem en uke før UNE fattet vedtak om å avslå søknaden om asyl. Historien er også beskrevet i Dagbladet¹

Vi vil også nevne gutten fra Afghanistan som hadde fått avslag på søknad om asyl fordi UNE ikke trodde på at han var homofil. Vi hadde sendt stevningsvarsel til UNE da saken skulle i retten. En kveld var gutten ute med sine homofile venner, og ble slått ned fordi han var homofil. Gutten ønsket å anmelde forholdet, og hatkriminalitet er et prioritert område. Gutten anmeldte forholdet, men i stedet for å etterforske saken, valgte politiet å arrestere ham for så å sette ham på Trandum i påvente av deportasjon. I samarbeid med advokat, ble saken sendt retten som kom til at gutten hadde rett til å vente på å få saken sin behandlet i Norge. De måtte da slippe gutten ut.

Stor tilstrømning av asylsøkere, deler av 2015, forsvarer ikke en så nedrig oppførsel fra utlendingsmyndighetenes side.

SEIF, mars 2016.

1 <http://www.dagbladet.no/2015/12/03/nyheter/innenriks/politikk/asyl/asylpolitikk/41708379/>